

ข้อมูลระบบการศึกษา

การพัฒนา **ครู** และการพัฒนา **โรงเรียน**

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อมูลระบบการศึกษา

การพัฒนาครูและการพัฒนาโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้ ๑) ข้อมูลระบบการศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลที่เป็นนโยบายและการบริหาร การพัฒนาหลักสูตร และการจัดการศึกษา ๒) ข้อมูลการพัฒนาครู ประกอบด้วย แนวทางการพัฒนา ปัญหาและอุปสรรค รวมถึงแนวทางการ Up skill- Re skill ตลอดจนการสร้าง New skill และ ๓) ข้อมูลการพัฒนาโรงเรียน ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐาน ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนา และแนวทางการพัฒนา โรงเรียน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรและหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย ทั้งนี้ ขอขอบคุณสำนักทุกสำนัก และหน่วยงานเทียบเท่าสำนัก ที่ร่วมให้ข้อมูลอย่างละเอียดครบถ้วน ทำให้มีข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง คำนำ	หน้า
๑. ระบบการศึกษา.....	๑
๑.๑ นโยบายและการบริหาร.....	๑
♦ ปัญหาด้านภัยความมั่นคงด้านการศึกษา.....	๑
♦ แนวทางการบริหารส่วนภูมิภาคของ สพฐ.....	๒
♦ บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	๓
♦ แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด.....	๔
♦ การผลิตครูร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา.....	๕
♦ การกำกับบุคคลภายนอกจัดกิจกรรมในโรงเรียน.....	๕
๑.๒ การพัฒนาหลักสูตร.....	๖
♦ หลักสูตรแกนกลางฯ ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐).....	๖
♦ การปรับปรุงวิชาประวัติศาสตร์.....	๘
♦ การพัฒนา ปรับปรุง กิจกรรมลูกเสือ.....	๙
๑.๓ การจัดการศึกษา.....	๙
♦ การสอบ O-net.....	๙
♦ ผลการให้สอบ O-net ตามความสมัครใจ.....	๑๐
♦ การเตรียมข้อสอบใหม่.....	๑๑
♦ การประเมินคุณภาพโรงเรียน ทั้งภายในและภายนอก.....	๑๒
♦ การแก้ปัญหาเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้.....	๑๔
♦ การแก้ไขปัญหาเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้.....	๑๖
๒. การพัฒนาครู.....	๑๗
๒.๑ แนวทางการพัฒนา.....	๑๗
♦ แนวทางการพัฒนาครู ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	๑๗
♦ พัฒนาความรู้ความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางฯ ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐).....	๑๗
♦ การผลิตและพัฒนาครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น.....	๑๘
♦ การพัฒนาทักษะครูของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ.....	๑๘
๒.๒ ปัญหาและอุปสรรค.....	๒๐
♦ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19.....	๒๐
๒.๓ แนวทางการ Up skill – Re skill สร้าง New skill.....	๒๑
♦ Up skill: พัฒนาทักษะ.....	๒๑
♦ Re skill: ทบทวนเพื่อพัฒนา.....	๒๑
♦ New skill: สร้างทักษะใหม่.....	๒๑

เรื่อง	หน้า
๓. การพัฒนาโรงเรียน.....	๒๒
๓.๑ ข้อมูลพื้นฐาน.....	๒๒
♦ ข้อมูลโรงเรียน.....	๒๒
♦ ข้อมูลนักเรียน.....	๒๓
♦ ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	๒๓
๓.๒ ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาโรงเรียน.....	๒๔
♦ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	๒๔
♦ ด้านการเรียนการสอน.....	๒๔
♦ ด้านการบริหารจัดการ.....	๒๔
♦ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา.....	๒๔
๓.๓ แนวทางการพัฒนาโรงเรียน.....	๒๕
♦ โรงเรียนคุณภาพ.....	๒๕
♦ โรงเรียน Stand Alone.....	๒๕
♦ โรงเรียนวัดอุปสงฆ์พิเศษ.....	๒๕
♦ โรงเรียนขนาดเล็ก.....	๒๖
♦ โรงเรียนคอนเน็กซ์อีดี (Connex ED).....	๒๖
♦ โรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School Project).....	๒๘
๓.๔ การแก้ปัญหาโรงเรียนที่ขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	๒๘

๑) ระบบการศึกษา

นโยบายและการบริหาร

๑) ปัญหาของประเทศด้านภัยความมั่นคงด้านการศึกษา และแนวทางแก้ไข

การศึกษาเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาประเทศให้รุ่งเรือง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรม เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม และสร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคม

ระบบการศึกษา หมายถึง โครงสร้างของการศึกษาที่มีองค์ประกอบ ทั้งเรื่องหลักสูตร จุดมุ่งหมาย แนวนโยบาย ระบบการจัดและแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษาช่วยพัฒนาชีวิตของเด็ก และเยาวชน ไปในทิศทางที่พึงประสงค์

ระยะเวลากว่า ๒ ปีที่ผ่านมา ระบบการศึกษาได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งถือเป็นปัญหาของประเทศด้านภัยความมั่นคงด้านการศึกษา ที่ส่งผลทำให้เกิดปัญหาในมิติต่าง ๆ ได้แก่

๑. ปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) อันเกิดจากสาเหตุของความไม่พร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียน ความเครียดและปัญหาสุขภาพจิต ที่ผู้เรียนต้องนั่งเรียนผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์หรือโทรทัศน์ เป็นเวลานาน และบรรยากาศในบ้านที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ขาดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยตนเอง รวมทั้งความจำเป็นของครอบครัว ที่ผู้ปกครองไม่สามารถอยู่กับบุตรหลานในช่วงการเรียนผ่านระบบออนไลน์ เนื่องจากต้องประกอบอาชีพ และในบางกรณีเด็กอาศัยอยู่กับผู้สูงอายุ (ปู่ย่า ตายาย)

๒. ปัญหาด้านโอกาสและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา : เด็กหลุดจากระบบฯ ที่มีสาเหตุมาจากเศรษฐกิจของครอบครัว ผู้ปกครองถูกพักงานหรือถูกเลิกจ้าง ครอบครัวขาดรายได้ มีการย้ายถิ่นฐานและนักเรียนต้องทำงาน เพื่อหารายได้มาช่วยเหลือครอบครัว

๓. ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย : นักเรียนติดเชื้อโควิด-19 โดยมีสาเหตุมาจากสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน การพักอาศัยภายในบ้านเดียวกันจำนวนหลายคน และที่สำคัญคือการเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องการป้องกันด้วยการเข้ารับการฉีดวัคซีน

แนวทางแก้ไข

๑. เพิ่มโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการดำเนินโครงการติดตามค้นหาเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน โครงการ “พาน้องกลับมาเรียน” เพื่อเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษา รวมถึงพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อการมีงานทำ โดยบูรณาการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งในระดับกระทรวงและระดับพื้นที่จังหวัด

๒. ปฏิบัติตามมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการ และกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดเรียนแบบ Onsite และเร่งสร้างการรับรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการรับวัคซีนสำหรับผู้ที่ยังไม่ได้รับการฉีด และให้ผู้ที่ได้รับการฉีดแล้ว ให้เข้ารับเข็มกระตุ้น (เข็ม ๓)

๓. ฟันฟู ซ่อม เสริม และสร้างคุณภาพการศึกษา

๓.๑ ประเมินการถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๓.๒ ปรับหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผล ให้มีความยืดหยุ่น

๓.๓ พัฒนาค้นสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ มีการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน และครูผู้สอนเข้าถึงได้ง่าย ในการนำไปใช้หรือศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง

๓.๔ สร้างการมีส่วนร่วมในการฟันฟู ซ่อม เสริม และสร้างคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อาทิ เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร บุคคล หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน

๒ แนวทางการบริหารส่วนภูมิภาคของ สพฐ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งการบริหารงานออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๑. ระดับ สพฐ. (ส่วนกลาง) มีหน้าที่บริหารงานเชิงนโยบายและกำกับติดตาม (Policy & Regulator) หน่วยงานภายในกำกับตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ จำนวน ๑๒ สำนัก และหน่วยงานที่จัดตั้งเป็นการภายใน ๑๐ สำนัก

๒. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่นำนโยบายสู่การปฏิบัติ (Implementation & Facilitator) ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๑๘๓ แห่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๖๒ แห่ง

๓. ระดับสถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานจัดการเรียนการสอน (Operator) มีจำนวน ๒๙,๕๘๓ แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

แนวทางการบริหาร

๑. ส่งเสริม สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในรูปแบบคณะทำงานของจังหวัด (Matrix Organization)
๒. ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติงานระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๓. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ทราบถึงภารกิจและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน

๓

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่อะไรบ้าง

บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา ๓๗ วรรค ๒
 - ๑.๑ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในเขตพื้นที่การศึกษา
 - ๑.๒ รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง
 - ๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการไว้เป็นการเฉพาะการใช้อำนาจ และการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวให้คำวินิจฉัยนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติแนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงด้วย
๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๒๔
 - ๒.๑ รับผิดชอบในการปฏิบัติงานราชการที่เป็นอำนาจและหน้าที่
 - ๒.๒ เสนอแนะการบรรจุและแต่งตั้ง และการบริหารงานบุคคลในเรื่องอื่นที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่
 - ๒.๓ พิจารณาเสนอความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ในหน่วยงานการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - ๒.๔ จัดทำแผนและส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในหน่วยงานการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา
 - ๒.๕ จัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 - ๒.๖ จัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงานขั้นต่ำ และเกณฑ์การประเมินผลงาน สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - ๒.๗ ประเมินคุณภาพการบริหารงานบุคคลและจัดทำรายงานการบริหารงานบุคคล เสนอหน่วยงานหรือองค์กรคณะบุคคลที่เกี่ยวข้อง
 - ๒.๘ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย (ปัจจุบัน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นของ ก.ค.จ. ตามคำสั่ง คสช.ที่ ๑๙/๒๕๖๐)

๓. อำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบอำนาจ (คำสั่งให้ปฏิบัติราชการแทน) และตามกฎหมายอื่น เช่น
- ๓.๑ การขอใช้ที่ราชพัสดุของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด
 - ๓.๒ การมอบโอนพัสดุ
 - ๓.๓ อนุมัติ/อนุญาต การลาไปต่างประเทศ (เฉพาะกรณีทุนส่วนตัวหรือทุนที่ไม่ผูกพันกับงบประมาณของทางราชการ)
๔. หน้าที่เป็นคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ เลขานุการ ในคณะกรรมการต่างๆ เช่น
- ๔.๑ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.)
 - ๔.๒ คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อกศจ.)

๔ แผนการพัฒนาการศึกษาจังหวัด มีหรือไม่/มีจังหวัดใดบ้าง การปฏิบัติและผลสัมฤทธิ์เป็นอย่างไร

บทบาทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

■ เป็นโซ่ข้อกลางในการจัดทำยุทธศาสตร์การศึกษาระดับจังหวัด และดำเนินการเชิงนโยบายของการศึกษาในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการภายในจังหวัด โดยในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดดังกล่าว จัดทำขึ้นตามบริบทของแต่ละจังหวัด เป็นแผนระยะปานกลาง สิ้นสุดปี ๒๕๖๕ โดยเมื่อสิ้นสุดแผนจึงจะทำการประเมินผลการปฏิบัติงานและผลสัมฤทธิ์ต่อไป

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) สำหรับใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ และสอดคล้องกับแผนต่าง ๆ ทุกระดับ โดยกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติและเงื่อนไขความสำเร็จไว้ ดังนี้

การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

๑. สร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับผู้บริหารและบุคลากรในสังกัดทุกระดับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน
๒. เน้นย้ำให้ผู้บริหารในสังกัดทุกระดับให้ความสำคัญในการพิจารณาแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) และใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบาย แผน และการดำเนินงานของหน่วยงาน
๓. บูรณาการแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่แผนต่าง ๆ ของหน่วยงานในสังกัด เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและกลยุทธ์ ให้สอดคล้องกัน
๔. กำกับ ติดตาม การนำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนต่าง ๆ ของโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

๑. ความต่อเนื่องของนโยบายทุกระดับ
๒. หน่วยงานทุกระดับมีแผนและกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นพื้นฐาน

๓. ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมภารกิจ

๔. การดำเนินงานของหน่วยงานทุกระดับเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้หน่วยงาน องค์กร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

▪ ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับเด็กในวัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กความสามารถพิเศษ รวมถึงเด็กพิการ ตั้งแต่แรกพบความพิการจนถึงอายุ ๑๘ ปี โดยกำหนดนโยบาย แผน และการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแผนการพัฒนาการศึกษาจังหวัด

๕ การทำงานร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการกำหนดกรอบความต้องการครูตามสาขาวิชาเอก โดยใช้อัตราครูที่เกษียณอายุราชการในการรองรับการบรรจุ จำนวน ๒๕% ของอัตราครูที่เกษียณอายุราชการ เพื่อนำเสนอต่อกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

๖ การกำกับบุคคลภายนอกเข้าไปจัดกิจกรรมในโรงเรียน

๑. การจัดโครงการหรือกิจกรรมต้องเป็นไปตามกรอบที่ สพฐ. กำหนดสำหรับการรายงานหน่วยงานภายนอกระดับชาติ ได้แก่ การรายงานการใช้จ่ายงบประมาณในระบบ eMENSER รายงานการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 และรายงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฯ ของสำนักงาน ก.พ.ร.

๒. โครงการ/กิจกรรมใด นอกเหนือจากที่ สพฐ.กำหนด สถานศึกษาต้องพิจารณาวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม นั้น เป็นสำคัญลำดับแรก ซึ่งจะต้องไม่เป็นการเพิ่มภาระงานครู และไม่เกิดผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน และต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ สพฐ. ทราบตามลำดับ

๓. ควรให้ความสำคัญ ตระหนัก และระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง ในการจัดกิจกรรมในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับทางการเมือง ความมั่นคง และสถาบันหลักของชาติ สถานศึกษาจะต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วน โดยร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หากโครงการ/กิจกรรมใด นอกเหนือหรือเกินกว่าอำนาจที่จะพิจารณาได้ ให้ขออนุญาตต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามลำดับ

การพัฒนาหลักสูตร

๑ หลักสูตรแกนกลางฯ ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐)

วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

๑. เพื่อทดลองใช้ (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
๒. ศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้ (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

ในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน

๓. ศึกษาแนวทางการนำไปใช้ของ (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

กลุ่มเป้าหมายการดำเนินงาน

๑. พื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ๘ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี เชียงใหม่ ระยอง ศรีสะเกษ สตูล ยะลา นราธิวาส และปัตตานี

๒. โรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๙๔ โรงเรียน

๓. ศึกษานิเทศก์ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน ๗๒ คน

๓.๑ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๕๐ คน

๓.๒ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๑๖ คน

๓.๓ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๔ คน

๓.๔ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน ๒ คน

๔. ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนละ ๓ - ๔ คน โดยประมาณ จำนวน ๗๗๔ คน

สาระสำคัญของการพัฒนา

๑. การศึกษาฐานสมรรถนะ
๒. (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช....
๓. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

รูปแบบการพัฒนา

๑. Online
๒. Onsite

การทดลองใช้ (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช....

๑. กระบวนการดำเนินงานและผลการดำเนินงาน

๑.๑ จัดทำหลักสูตรพัฒนาที่เลี้ยงและครูผู้สอนในโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วย ๓ Module ดังนี้

Module ๑ การศึกษาฐานสมรรถนะ

Module ๒ (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช....

Module ๓ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

จำนวน ๔ หน่วยการเรียนรู้

๑) การกำหนดตัวตนของสถานศึกษา

๒) สมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ

๓) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

๔) การจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล

๑.๒ พัฒนาพี่เลี้ยงและครูผู้สอนในโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้

วันที่อบรม	หลักสูตรอบรม	ผู้เข้ารับการอบรม	จำนวนผู้เข้าอบรม
๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔	Module ๑ และ Module ๒	ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและพี่เลี้ยง ในพื้นที่นวัตกรรม	๗๐๐ คน
๑๕-๑๙ และ ๑๗-๒๐ มีนาคม ๒๕๖๕	Module ๓ หน่วยที่ ๑ - ๓	ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูผู้สอน	๗๒ คน ๗๐๐ คน
๑๙-๑๑ และ ๑๙-๒๑ เมษายน ๒๕๖๕	Module ๓ หน่วยที่ ๔	ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูผู้สอน	๗๒ คน ๑,๖๐๐ คน

๒. ผลลัพธ์ (ร่าง) หลักสูตรสถานศึกษามีโครงสร้างเอกสาร ดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร
- ๒.๒ วิสัยทัศน์ของหลักสูตร
- ๒.๓ หลักการของหลักสูตร
- ๒.๔ จุดหมายของหลักสูตร
- ๒.๕ คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๒.๖ สมรรถนะหลัก
- ๒.๗ กลุ่มสาระการเรียนรู้
- ๒.๘ ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้นและผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี
- ๒.๙ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา (วิชาเรียนและเวลา)
- ๒.๑๐ การจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๓. การดำเนินงานระยะต่อไป : วิจัยกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แผนปฏิบัติการปรับปรุง (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช....

ระดับประถมศึกษา และ (ร่าง) คู่มือการใช้กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช....ระดับประถมศึกษา

กำหนดเวลา	กิจกรรม
มีนาคม ๒๕๖๒ - มีนาคม ๒๕๖๕	- ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ข้อมูล - (ร่าง) กรอบทิศทางหลักสูตรฯ (รับฟังความคิดเห็น) - ยกร่าง (ร่าง) กรอบหลักสูตรฯ - วิพากษ์ (ร่าง) กรอบหลักสูตรฯ (รับฟังความคิดเห็น) - ปรับปรุง (ร่าง) กรอบหลักสูตรฯ
มีนาคม ๒๕๖๕	- ปรับปรุง (ร่าง) กรอบหลักสูตรฯ และ (ร่าง) คู่มือการใช้กรอบหลักสูตรฯ ระดับประถมศึกษา - อธิบายหลักการ ที่มา ชื่อหลักสูตร นิยามศัพท์ - ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

กำหนดเวลา	กิจกรรม
เมษายน ๒๕๖๕	- ส่งมอบงานให้คณะอนุกรรมการ กพฐ. ชุดที่ ๒ เพื่อปรับปรุง - พิจารณ์ (ร่าง) กรอบหลักสูตรฯ ระดับประถมศึกษา ๔ ภูมิภาค จำนวน ๖ ครั้ง
พฤษภาคม – ธันวาคม ๒๕๖๕	- ปรับปรุง (ร่าง) กรอบหลักสูตรฯ และ (ร่าง) คู่มือการใช้กรอบหลักสูตรฯ ระดับ ประถมศึกษา - พัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น (ร่าง) แนวทางการบริหารจัดการ หลักสูตร (ร่าง) แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล และ (ร่าง) แนวทางการ จัดการเรียนรู้ เป็นต้น

๒ การดำเนินงานปรับปรุงวิชาประวัติศาสตร์

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในมิติต่างๆ ที่หลากหลาย รวมถึงการพัฒนา
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เข้าถึงผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การเป็นพลเมืองดีของประเทศ

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ด้านพัฒนาครู

- ๑.๑ พัฒนาคู่มือการสร้างและการใช้สื่อ AR คู่มือการอบรมครูใช้วีดีโอคลิป
- ๑.๒ อบรมการใช้สื่อ AR และการใช้สื่อวีดีโอคลิปในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ระดับปฐมวัย/
ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา
- ๑.๓ อบรมครูสังคมศึกษา ๑๒ เดือน Webinar การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วิถีใหม่ วิถีอนาคต

๒. ด้านพัฒนาโรงเรียน

- ๒.๑ ส่งเสริมการ PLC ในโรงเรียน
 - ๒.๒ ส่งเสริมการบูรณาการแผนการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์วิถีใหม่ ๑๒ เดือน Webinar
 - ๒.๓ ส่งเสริมให้ครูใช้นวัตกรรม AR และเทคโนโลยี
 - ๒.๔ ส่งเสริมการใช้ Active Learning ในการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์
 - ๒.๕ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการสอน และ E-portfolio รวมถึงการประเมินตามสมรรถนะ
- #### ๓. ด้านโครงการ/กิจกรรม การวิจัยการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์
- ๓.๑ การพัฒนากล้งนวัตกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์
 - ๓.๒ ถอดบทเรียนนวัตกรรมของ สพท. ทั้งหน่วยงานภายใน สพฐ. และหน่วยงานภายนอก
 - ๓.๓ การบันทึกข้อตกลง MOU การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ผ่านพินิจภัณฑ์
ทั่วประเทศ

- ๓.๔ ๑๒ เดือน Webinar การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วิถีใหม่ วิถีอนาคต

๓

กิจกรรมลูกเสือ มีแนวทางการดำเนินงาน พัฒนา ปรับปรุง อย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้กระบวนการลูกเสือในการพัฒนาผู้เรียนในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง โดยสถานศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือ ที่มีผู้บริหาร บุคลากรทางการลูกเสือ รวมทั้งลูกเสือ เนตรนารี เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาตนเองด้วยกระบวนการลูกเสือ

แนวทางการพัฒนาปรับปรุง

๑. ร่วมกับสำนักงานลูกเสือแห่งชาติปรับปรุงหลักสูตรลูกเสือให้ทันสมัย เหมาะกับบริบทของสังคมปัจจุบัน นำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในอนาคต
๒. พัฒนาโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ เพื่อขับเคลื่อนผู้เรียนสู่การเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑
๓. การขับเคลื่อนงานลูกเสือจิตอาสาพระราชทานในสถานศึกษา

การจัดการศึกษา

๑

แนวทางการสอบ O-net คิดอย่างไร ทารือกับ อว. หรือ ทปอ. บ้างหรือไม่**แนวทางการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)**

สพฐ. มีการประสานความร่วมมือและข้อมูลกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอสรุป ดังนี้

๑. **รูปแบบวิธีการทดสอบ** มุ่งเน้นการประเมินคุณภาพผู้เรียนด้วยรูปแบบวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ในปีการศึกษา ๒๕๖๔ กำหนดให้ผู้เรียนเข้าสอบตามความสมัครใจในทุกระดับชั้น โดยมีรูปแบบวิธีการจัดสอบ ๒ รูปแบบ ได้แก่

- ๑.๑ รูปแบบ Paper-pencil Testing
- ๑.๒ รูปแบบ Computer based Testing

๒. **ลักษณะของข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบ O-NET** เป็นข้อสอบที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ดังนี้

- ๒.๑ ใช้ข้อสอบแบบปรนัย (ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จัดสอบ)
- ๒.๒ ใช้ข้อสอบแบบอัตนัย (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้น ป.๖ และ ม.๓)

๓. **ข้อเสนอในการจัดสอบ O-NET**

๓.๑ การดำเนินการจัดสอบ O-NET ตามความสมัครใจ เพราะมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความคิดรวบยอดของผู้เรียนตามหลักสูตรฯ ซึ่งการทดสอบ O-NET มีความสำคัญในการนำผลการทดสอบไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการเรียนการสอนของครูผู้สอน

๓.๒ ปรับเปลี่ยนการทดสอบเป็นการสุ่มผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แทนประชากรนักเรียนทั้งประเทศ โดยใช้วิธีการกำหนดและเลือกกลุ่มตัวอย่างตามหลักวิชาการ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

แนวทางที่ ๑ ทดสอบกับผู้เรียนที่ถูกสุ่มมาจากสถานศึกษา

แนวทางที่ ๒ ทดสอบกับผู้เรียนที่ถูกสุ่มจากสถานศึกษาและผู้เรียนที่สมัครใจสอบ

๓.๓ กำหนดโครงสร้างและรูปแบบลักษณะของข้อสอบที่มุ่งวัดความสามารถและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

๓.๔ เพิ่มศูนย์สอบที่นำเอาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทดสอบผู้เรียนให้มากขึ้น

๓.๕ สื่อสารสร้างความเข้าใจบุคลากรทุกระดับให้มีการนำผลการทดสอบ O-NET ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล

๔. การใช้ผลการทดสอบ O-NET สำหรับคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย (TCAS๖๕) ขอ ทปอ. สรุปรูปแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ สรุปรูปข้อหารือกับ ทปอ. ในการใช้ผลการทดสอบ O-NET มีการยกเลิกการใช้ผลการทดสอบ O-NET สำหรับการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย (TCAS) ปีการศึกษา ๒๕๖๕ สรุปรูปได้ว่า ทปอ. ได้ยกเลิกการใช้ผลการทดสอบ O-NET สำหรับการคัดเลือก

๔.๒ การคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา (TCAS) ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ทปอ. ใช้คะแนนในการคัดเลือก จาก ๓ ส่วน ได้แก่ GPAX, การสอบ GAT/PAT และการสอบวิชาสามัญ ๙ วิชา

๔.๓ ทปอ. กำหนดรอบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย (TCAS) จำนวน ๔ รอบ ดังนี้

รอบที่ ๑ การคัดเลือกโดยใช้ Portfolio

รอบที่ ๒ การคัดเลือกโดยใช้ โควตา

รอบที่ ๓ การคัดเลือกโดยใช้ Admission

รอบที่ ๔ การคัดเลือกแบบรับตรงของแต่ละมหาวิทยาลัย

๒. เสียงสะท้อนจากผลการที่ให้สอบ O-net ตามความสมัครใจ

๑. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสัดส่วนจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ O-NET ตามความสมัครใจ

สัดส่วนจำนวนร้อยละของผู้เรียนที่เข้าสอบ O-NET กับจำนวนนักเรียนประชากรทั้งหมด ในปีการศึกษา ๒๕๖๔ สรุปรูปได้ดังต่อไปนี้

๑.๑ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีนักเรียนเข้าสอบตามความสมัครใจ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕๒ จากจำนวนประชากรนักเรียนทั้งหมด (จำนวนผู้เรียนในฐานข้อมูลของ สพฐ. จำนวน ๕๐๙,๙๕๓ คน และจำนวนผู้เรียนที่เข้าสอบ จำนวน ๒๘๘,๒๑๔ คน)

๑.๒ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีนักเรียนเข้าสอบตามความสมัครใจ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๗๑ จากจำนวนประชากรนักเรียนทั้งหมด (จำนวนผู้เรียนในฐานข้อมูลของ สพฐ. จำนวน ๕๕๑,๐๒๔ คน และจำนวนผู้เรียนที่เข้าสอบ จำนวน ๒๔๔,๓๐๐ คน)

๑.๓ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีจำนวนนักเรียนเข้าสอบตามความสมัครใจ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕๘ จากจำนวนประชากรนักเรียนทั้งหมด (จำนวนผู้เรียนในฐานข้อมูลของ สพฐ. จำนวน ๓๑๒,๐๘๑ คน และจำนวนผู้เรียนที่เข้าสอบ จำนวน ๙๒,๓๐๗ คน)

๒. เสียงสะท้อนของการทดสอบ O-NET ตามความสมัครใจ

๒.๑ จากการวิเคราะห์ข้อมูลสัดส่วนจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ O-NET ตามความสมัครใจ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ สรุปรูปได้ว่า การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีจำนวนผู้สมัครใจเข้าสอบอยู่ประมาณร้อยละ ๕๐

แสดงให้เห็นว่านักเรียนและผู้ปกครองกลุ่มดังกล่าวยังเห็นความสำคัญของทดสอบ O-NET และต้องการที่จะนำผลการทดสอบไปใช้ในการสะท้อนความรู้ความสามารถของตนเอง รวมทั้งนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ

ในส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีจำนวนผู้ที่สมัครใจเข้าสอบประมาณร้อยละ ๓๐ อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากช่วงเวลาในการทดสอบ O-NET อยู่ในช่วงเดียวกับการทดสอบ GAT/PAT และการทดสอบวิชาสามัญ ๙ วิชา ที่ใช้ในการคัดเลือกเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย ผู้เรียนจึงไม่เข้าร่วมในการทดสอบ O-NET ในช่วงเวลาดังกล่าว เพราะมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อเข้าสอบในช่วงต่อไป ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการปรับลดการทดสอบ และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก เพื่อลดความเครียดและความกดดันของผู้เรียน และไม่ได้นำผลการทดสอบไปตัดสินให้คุณให้โทษ จึงมีประกาศให้ผู้เรียนเข้าสอบ O-NET ตามความสมัครใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่ไม่ได้ใช้ผลการทดสอบ O-NET ไปใช้ประกอบการคัดเลือกเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา (TCAS๖๕) อีกด้วย

๒.๒ จากการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปฏิบัติการภาคสนามตรวจเยี่ยม ศูนย์สอบและสนามสอบในการทดสอบ O-NET และได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนที่สมัครสอบ ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนจากหน่วยงานทางการศึกษา ได้เสียงสะท้อนเกี่ยวกับการทดสอบ O-NET ตามความสมัครใจ สรุปได้ ดังนี้

๑) ผู้ปกครองและผู้เรียนที่สมัครใจเข้าสอบจะมีข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนความรู้ความสามารถของตนเองตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ ถึงแม้ว่าสถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายออกไปก็ตามสภาพบริบทและสถานการณ์ของแพร่ระบาดของเชื้อโรคติดต่อ

๒) ผู้เรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมทำการทดสอบจะมีความกังวลหรือความเครียดเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับชาติลดน้อยลงจากเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่ต้องเตรียมตัวสอบทดสอบ GAT/PAT และการทดสอบวิชาสามัญ ๙ วิชา ที่ใช้ในการคัดเลือกเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย

๓) สถานศึกษาที่ไม่มีนักเรียนสมัครใจเข้าสอบ O-NET จะไม่มีข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษา จากระบบการทดสอบที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับอย่างผลการทดสอบ O-NET

๔) ผลการทดสอบ O-NET ที่ได้จากผู้เรียนที่เข้าสอบตามความสมัครใจอาจยังไม่มีความเป็นตัวแทนที่ดีของจำนวนประชากรผู้เรียนทั่วประเทศ ทำให้ผลการทดสอบ O-NET ไม่สามารถเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนคุณภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการศึกษาของประเทศไทย เช่น ตัวชี้วัดที่สะท้อนเป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายความมั่นคงของมนุษย์ หลังโควิด-๑๙ เป้าหมายของ SDG และเป้าหมายของ กพร. เป็นต้น

๓

สทศ. เตรียมข้อสอบใหม่เป็นฐานสมรรถนะหรือยัง

การเตรียมข้อสอบและเครื่องมือประเมินเพื่อรองรับสมรรถนะของผู้เรียน

ที่มา : จากนโยบาย จุดเน้น Big rock ด้านยกระดับคุณภาพ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่าง) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรฐานสมรรถนะ) และ Active Learning

วัตถุประสงค์ : เพื่อพัฒนาเครื่องมือต่างๆ สำหรับให้บริการ
เครื่องมือ

๑. เครื่องมือประเมิน ระดับชาติ ได้แก่

- ๑.๑ (RT) ป.๑ - อ่านรู้เรื่อง คำ ประโยค ข้อความ
- อ่านออกเสียง คำ ข้อความ

เน้นการคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ ให้ตอบคำถามและให้ปฏิบัติด้วยการออกเสียง

๑.๒ (NT) ป.๓ ข้อสอบวัดความสามารถพื้นฐานด้านภาษาไทย และด้านคณิตศาสตร์

เน้นข้อสอบเชิงสถานการณ์ประจำวัน เน้นการคิดวิเคราะห์ อ่านรู้เรื่อง และเขียนสื่อสารได้

๒. เครื่องมือระดับชั้นเรียน ได้แก่

๒.๑ คู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๑ (ป.๖, ม.๓, ม.๖ จำนวน ๓ ฉบับ)

๒.๒ คู่มือการใช้เครื่องมือมาตรฐานแบบเขียนตอบ (Essay Test) ตามหลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) (ชั้นประถม ชั้นมัธยมต้น ชั้นมัธยมปลาย จำนวน ๓ ฉบับ)

๒.๓ คู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะหลักของผู้เรียน ตามร่างหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (ช่วงชั้นที่ ๑, ๒, ๓, ๔ จำนวน ๔ ฉบับ)

๒.๔ คู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามร่างหลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ.๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) (ชั้น ป.๑ - ๓, ป.๔ - ๖, ม.๑ - ๓, ม.๔ - ๖ จำนวน ๔ ฉบับ)

๒.๕ คู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และสมรรถนะของผู้เรียน จำนวน ๑๒ รูปแบบ ตามร่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้น ป.๑ - ๓, ป.๔ - ๖, ม.๑ - ๓, ม. ๔ - ๖ จำนวน ๔ ฉบับ)

การให้บริการ : ผ่านระบบคลังเครื่องมือมาตรฐาน (SIBS) ให้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาในสังกัด สพฐ. และต่างสังกัด รวมทั้งสถานศึกษาที่ทดลองใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช... ในเขตพื้นที่นวัตกรรมฯ

๔ การประเมินคุณภาพโรงเรียนภายในและภายนอกสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร

ความสอดคล้องของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก

ประเด็นพิจารณา	การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	การประเมินคุณภาพภายนอก	ความสอดคล้อง
๑. เป้าหมายในการพัฒนา/การประเมิน	ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓ มาตรฐาน รวม ๒๑ ประเด็น พิจารณาเป็นกรอบในการพัฒนา ประกอบด้วย มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานกระบวนการบริหาร และจัดการ และมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓ มาตรฐาน คือ มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกำหนดเป็น ๑๕ ตัวบ่งชี้ เป็นกรอบในการประเมิน	เป้าหมายการพัฒนา/การประเมิน มีความสอดคล้องกัน ระหว่าง มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยใช้กรอบ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓ มาตรฐาน
๒. หลักเกณฑ์การดำเนินงาน	ยึดหลักเกณฑ์การดำเนินงานตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	๑) ยึดหลักเกณฑ์การดำเนินงานตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบ	หลักเกณฑ์และการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก มีความสอดคล้องกัน ยึดหลักเกณฑ์การ

ประเด็นพิจารณา	การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	การประเมินคุณภาพภายนอก	ความสอดคล้อง
	๒) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ๓) ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ๔) มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ๕) ส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดทุกปี	คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ๒) ดำเนินงานจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตาม ตรวจสอบ พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด	ดำเนินงานตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยสถานศึกษาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและได้รับการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา จากหน่วยงานภายนอก
๓. วิธีการและรูปแบบการประเมิน	๑) สถานศึกษาประเมินตนเองอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง แล้วทำ SAR ๒) ยึดหลักประเมินแบบองค์รวม (Holistic assessment) ใช้การประเมินเชิงคุณภาพ ใช้หลักการประเมินและตัดสินคุณภาพโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ ประเมินจากหลักฐานเชิงประจักษ์ และลดภาระต่างๆ จากการประเมิน	๑) ประเมินตามความพร้อมของสถานศึกษา ๒) ยึดหลักประเมินแบบองค์รวม (Holistic assessment) ใช้การประเมินเชิงคุณภาพ ใช้หลักการประเมินและตัดสินคุณภาพ โดยอาศัยความเชี่ยวชาญ ประเมินจากหลักฐานเชิงประจักษ์ และลดภาระต่างๆ จากการประเมิน ๓) แบ่งการประเมิน ๒ ระยะ ระยะที่ ๑ ประเมินและวิเคราะห์จาก SAR ระยะที่ ๒ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม (Site visit) หรือ ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	๑) วิธีการและรูปแบบการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก มีความสอดคล้องกัน โดยยึดหลักประเมินแบบองค์รวม (Holistic assessment) ใช้การประเมินเชิงคุณภาพใช้หลักการประเมิน และตัดสินคุณภาพ โดยอาศัยความเชี่ยวชาญ ประเมินจากหลักฐานเชิงประจักษ์ และลดภาระต่างๆ จากการประเมิน ๒) ระยะเวลาการประเมินคุณภาพภายใน มีการประเมินอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ส่วนการประเมินคุณภาพภายนอกประเมินอย่างน้อย ๑ ครั้งในทุก ๕ ปี ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น ๒ ระยะ (ประเมินจาก SAR และประเมินจากการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม)
๔. เกณฑ์การตัดสินคุณภาพสถานศึกษา	๑) ตัดสินคุณภาพสถานศึกษาออกเป็น ๕ ระดับ คือ กำลังพัฒนา ปานกลาง ดี ดีเลิศ และยอดเยี่ยม ๒) มีการตัดสินคุณภาพสถานศึกษา จำแนกเป็นรายมาตรฐาน ๓ มาตรฐาน และภาพรวมของสถานศึกษา	๑) ตัดสินคุณภาพสถานศึกษาโดยจำแนกระยะการประเมิน ระยะที่ ๑ ประเมินและวิเคราะห์จาก SAR มีคุณภาพ ๓ ระดับ คือ ปรับปรุง พอใช้ ดี ระยะที่ ๒ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม (Site visit) หรือ ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ มีคุณภาพ ๕ ระดับ คือ ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก และดีเยี่ยม ๒) มีการตัดสินคุณภาพสถานศึกษาเป็นรายมาตรฐาน จำนวน ๓ มาตรฐาน	๑) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาจากการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประเมินคุณภาพภายนอก ไม่สอดคล้องกัน โดยการตัดสินคุณภาพของการประกันคุณภาพภายใน ๕ ระดับ (กำลังพัฒนา ปานกลาง ดี ดีเลิศ ยอดเยี่ยม) ส่วนการตัดสินคุณภาพ สถานศึกษาจากการประเมินคุณภาพภายนอก แบ่งตามระยะการประเมิน คือ ระยะที่ ๑ ประเมินจาก SAR มีจำนวน ๓ ระดับ (ปรับปรุง พอใช้ ดี) ระยะที่ ๒ ประเมินจากการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม มี ๕ ระดับ (ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก ดีเยี่ยม) ๒) การตัดสินคุณภาพสถานศึกษาของการประกันคุณภาพภายใน จำแนกเป็นรายมาตรฐาน และภาพรวมของสถานศึกษา ส่วนการตัดสินคุณภาพสถานศึกษาของการประเมินคุณภาพภายนอก จำแนกเป็นรายมาตรฐาน แต่ไม่ตัดสินคุณภาพเป็นภาพรวมของสถานศึกษา

ประเด็นพิจารณา	การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	การประเมินคุณภาพภายนอก	ความสอดคล้อง
๕. การนำผลการประกันและผลการประเมินไปใช้	๑) ใช้ผลการประกันคุณภาพเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้นในปีการศึกษาถัดไป ๒) ไม่มุ่งเน้นนำผลการประกันคุณภาพไปใช้ในการตัดสินให้คุณ ให้โทษ หรือจัดอันดับ หรือเลื่อนวิทยฐานะ	๑) ใช้ผลการประเมินคุณภาพเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้นในปีการศึกษาถัดไป ๒) นำผลการประเมินคุณภาพมาจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด	การนำผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ มีความสอดคล้องกัน - เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้นในปีการศึกษาถัดไป ไม่มุ่งเน้นนำผลการประกันคุณภาพไปใช้ในการตัดสินให้คุณ ให้โทษ หรือจัดอันดับ หรือเลื่อนวิทยฐานะ - จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

๕ การแก้ปัญหาเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้

ประเภทความพิการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	แปลผล
บกพร่องทางการเห็น	๑,๗๑๒	๐.๔๑	
บกพร่องทางการได้ยิน	๑,๓๓๕	๐.๓๒	น้อยที่สุด
บกพร่องทางสติปัญญา	๑๙,๙๘๒	๔.๘๑	มากเป็นลำดับ ๒
บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ	๖,๒๖๐	๑.๕๑	
บกพร่องทางการเรียนรู้	๓๖๒,๘๙๗	๘๗.๒๙	จำนวนมากที่สุด
บกพร่องทางการพูดและภาษา	๒,๕๘๒	๐.๖๒	
บกพร่องทางพฤติกรรม/อารมณ์	๖,๓๗๙	๑.๕๓	
ออทิสติก	๖,๒๖๘	๑.๕๑	
พิการซ้อน	๘,๓๒๔	๒.๐๐	
รวม	๔๑๕,๗๓๙	๑๐๐	

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ปัญหาการจัดการเรียนรวมที่ผ่านมา

๑. การดำเนินการคัดกรองไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้
๒. ในช่วงก่อนได้รับการวินิจฉัยว่ามีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ผู้เรียนไม่ได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือทางการเรียน
๓. ขาดการบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

การดำเนินงานในปัจจุบัน

๑. สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (บัญชี ก ข และ ค) ให้กับเด็กพิการเรียนรวม ๑๔๙,๑๖๗ คน วงเงินงบประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท
๒. สนับสนุนพี่เลี้ยงเด็กพิการปฏิบัติงานในห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก จำนวน ๘,๕๕๙ อัตรา วงเงิน ๙๕๙,๐๙๔,๐๐๐ บาท
๓. สนับสนุนครูประจำห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก และจ้างครูอัตราจ้าง ปีงบประมาณละ ๒๑,๓๕๗,๐๐๐ บาท

แนวทางการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการเรียนรวม

ระยะที่ ๑ ระยะเร่งด่วน (เม.ย. - ก.ย. ๖๕)

๑. สถานศึกษารับมอบนโยบาย ปีการศึกษา ๒๕๖๕ "ปีแห่งการขับเคลื่อนวิถีคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม"
๒. สำนักงานเขตพื้นที่แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม
๓. ประชุมสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องก่อนเปิดภาคเรียน
๔. สำนักงานเขตพื้นที่ค้นหาและสนับสนุนสถานศึกษาที่มีความพร้อมและสมัครใจพัฒนาเป็น "โรงเรียนการเรียนรวมคุณภาพ"

ระยะที่ ๒ ระยะต่อเนื่อง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ -๒๕๖๘)

๑. พัฒนาวิทยากรแกนนำ "หลักสูตรผู้ดำเนินการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา"
๒. เขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตขยายผลการอบรม "หลักสูตรผู้ดำเนินการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา"
๓. อบรมพี่เลี้ยงเด็กพิการในโรงเรียนที่จัดการศึกษาเรียนรวม/ศูนย์การศึกษาพิเศษ

๖

การแก้ปัญหาเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ มีแนวทางดำเนินการต่อไปอย่างไร

การดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ดังนี้

๑. ประกาศนโยบายเร่งรัดพัฒนาการอ่านและการเขียน ภายใต้นโยบาย “เด็กไทยวิถีใหม่ อ่านออกเขียนได้ทุกคน” เพื่อกระตุ้นให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้ความสำคัญในการดำเนินการพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียน

๒. จัดส่งแบบสำรวจข้อมูลจำนวนนักเรียนที่มีอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รายงานผ่านระบบการติดตามทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันภาษาไทย ภายในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ซึ่งจะวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอได้ภายในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ทั้งนี้ มีการเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยสามารถดาวน์โหลดจากเว็บไซต์สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา อาทิ

- แบบฝึกออกเสียง เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการออกเสียงภาษาไทย
- หนังสือแนวทางการสอนซ่อมเสริมการอ่านและการเขียน โดยเป็นชุดสำหรับซ่อมเสริมการอ่านการเขียนของนักเรียน

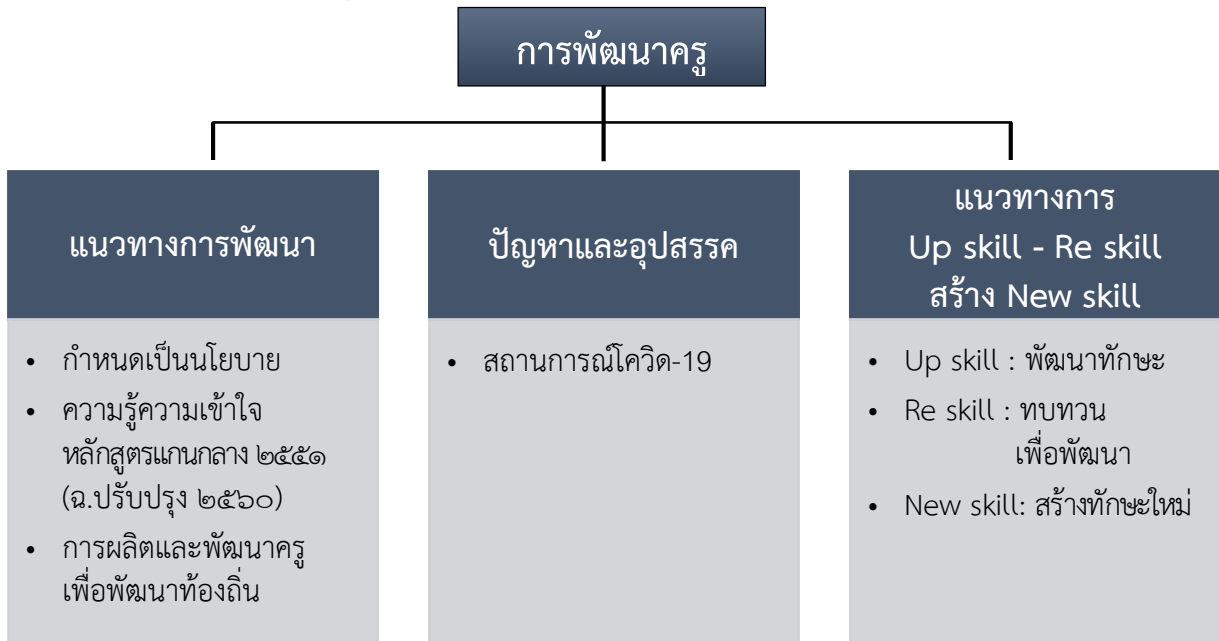
- หนังสือ ก ไก่ สวัสดิ์
- หนังสือสระเสียงใส
- หนังสือภาษาน่าเรียนรู้
- คู่มือการสอนอ่านเขียนโดยการแจกลูกสะกดคำ

๓. ขอความร่วมมือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษา คัดกรองความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียน โดยมีการบริการเครื่องมือให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากนั้นนำข้อมูลจากการคัดกรองไปใช้ในการวางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสมกับบริบทของชั้นเรียน เช่น การสอนซ่อมเสริม เป็นต้น

๔. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย (ผ่านทางเอกสาร เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์) โดยขณะนี้สถาบันภาษาไทย สวก. มีช่องทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยผ่านทางเฟซบุ๊ก สถาบันภาษาไทย สวก. และกลุ่มไลน์ศึกษานิเทศก์ภาษาไทย ทุกเขต

๒) การพัฒนาครู

๑

แนวทางการพัฒนาครู ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นอย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศเจตนารมณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศ ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ จำนวน ๙ จุดเน้น โดยจุดเน้นที่ ๕ กล่าวถึงการจัดการอบรมครูโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัย ด้านการเงิน และการออม เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครู

➤ แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

๑.๑ ศึกษานิเทศก์ หรือครูผู้สอน ที่รับผิดชอบด้านหลักสูตร คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี จำนวน ๑,๐๐๐ คน ได้รับการพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การนำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ และถ่ายทอดให้กับบุคลากรเขตพื้นที่และสถานศึกษาได้มีความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตร การวัดและประเมินผล

๑.๒ ผู้แทนจากหน่วยงานอื่นที่มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด หน่วยงานละ ๔ คน จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานพระพุทธศาสนา (ร.ร.พระปริยัติธรรม) สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สพฐ. และศูนย์บริหารโครงการพัฒนาโรงเรียนจุฬาภรณ์ราชวิทยาลัย สพฐ. จำนวน ๑,๐๐๐ คน ได้รับการพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การนำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ และถ่ายทอดให้กับบุคลากรในสังกัด

๑.๓ เผยแพร่เอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร ประกาศ คำสั่ง ข้อมูล ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเว็บไซต์สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

แผนการดำเนินงานระยะต่อไป

สร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑. การนำมาตราฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) สู่การปฏิบัติ

๒. จัดทำแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๓. ประกาศ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ยกเลิกมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด การปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียน ตามหลักสูตรฯ ๕๑ และการบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. การผลิตและพัฒนาครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔ มีนักศึกษาทุนโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ได้รับการบรรจุเป็นครูผู้ช่วยจำนวน ๑๗,๑๖๖ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๕) โดยนักศึกษาทุนที่ได้รับการบรรจุ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จะติดตามและพัฒนาร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา ในพื้นที่โดยงบประมาณของ อว.

แผนรองรับการบรรจุนักศึกษาทุนฯ

- ปี ๒๕๖๕ ตำแหน่งว่างรองรับการบรรจุ ๔,๕๗๔ อัตรา
- ปี ๒๕๖๖ ตำแหน่งว่างรองรับการบรรจุ ๔,๐๙๑ อัตรา
- ปี ๒๕๖๗ ตำแหน่งว่างรองรับการบรรจุ ๓,๕๕๕ อัตรา
- ปี ๒๕๖๘ ตำแหน่งว่างรองรับการบรรจุ ๒,๙๕๙ อัตรา

๓. การพัฒนาทักษะครูของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ

๓.๑ ภาษาอังกฤษ ตามกรอบ CEFR

ครูเข้ารับการพัฒนา/สอบวัดระดับความสามารถ จำนวน ๒๐,๐๐๐ คน

๓.๒ ภาษาจีนสำหรับครูสอนภาษาจีน (HSK)

๓.๒.๑ การอบรมให้กับครูสอนภาษาจีนชาวไทย จำนวน ๑,๔๐๐ คน โดยกระทรวงศึกษาธิการไทย และศูนย์แลกเปลี่ยนและส่งเสริมความร่วมมือด้านภาษาจีนระหว่างประเทศ และ มหาวิทยาลัยภาษาปักกิ่ง และศูนย์แลกเปลี่ยนและส่งเสริมความร่วมมือด้านภาษาจีนระหว่างประเทศ สำนักงาน กรุงเทพฯ

๓.๒.๒ การอบรมภาษาจีนสำหรับบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการไทย จำนวน ๓๘ คน โดยมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง สำนักงานกรุงเทพฯ

๓.๒.๓ อบรมภาษาจีนเพื่อพัฒนาบุคลากรจีนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. จำนวน ๔๐๐ คน โดยสถาบันขงจื่อแห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

๓.๓ การพัฒนาสมรรถนะทางด้านดิจิทัล (Digital Literacy) สำหรับผู้เรียน ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓.๓.๑ ระดับพื้นฐาน ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน

๓.๓.๒ ขยายผลพัฒนา โดยให้ศูนย์ HCEC ๑๘๕ ศูนย์ ร่วมกับครูแกนนำ
อบรมบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ จำนวน ๒๐,๐๐๐ คน

๓.๓.๓ พัฒนาครูแกนนำ จำนวน ๑,๘๕๐ คน ศูนย์ละ ๑๐ คน

๓.๔ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนรูปแบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อให้วิทยากรแกนนำสามารถพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ Active Learning แบบ Fundamental AL Training และเพื่อขับเคลื่อนขยายผลการพัฒนาระดับพื้นที่โดยใช้เขต
ตรวจราชการ (คลัสเตอร์) เป็นฐานในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ในการจัดการเรียนการสอน Active Learning แบบ Fundamental AL Training

ผลการดำเนินงาน

๑) จัดทำ (ร่าง) คู่มือพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ พร้อมตัวอย่าง
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นให้เกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (การสื่อสาร การคิด
การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และ การใช้เทคโนโลยี)

๒) พัฒนา (ร่าง) กิจกรรม/ สื่อ เพื่อพัฒนาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ของผู้เรียน ใน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
โดยออกแบบให้ผู้เรียนสามารถศึกษา เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

แผนดำเนินงานระยะต่อไป

๑) พัฒนาคู่มือ/วีดิทัศน์ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สำหรับครู
๒) เผยแพร่คู่มือและให้ความรู้ครู ให้สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ตามตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
ผ่านทาง online และ offline

๓) ส่งเสริม/สนับสนุน ครูแนะแนวหรือครูประจำชั้น ในการซ่อมเสริม
เติมเต็มความรู้ ทักษะทางสังคม ทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ด้านอื่น ๆ โดยให้ตัวอย่างสื่อ/กิจกรรมที่ผู้เรียน
เข้าถึงได้ ศึกษา เรียนรู้ และทำได้เอง เพื่อพัฒนาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ของผู้เรียน
ผ่านการใช้ออปพลิเคชัน tiktok youtube kahoot และ handbook ฯลฯ

๔) สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ครอบคลุม ๗๗ จังหวัด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ผ่าน Online / Offline คัดเลือกสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และพัฒนา Learning Loss

๕) นิเทศ กำกับ ติดตาม และสะท้อนผลการดำเนินงาน (ส่วนกลาง /เขตพื้นที่
การศึกษา)

๖) ประชาสัมพันธ์ความสำเร็จของโครงการ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์

๓.๕ อบรมตามหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด มีครูผ่านการอบรม จำนวน ๔๘๑,๖๑๙ คน

		ผลการพัฒนา						
จำนวนครูผู้ผ่านการอบรมในหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด								
ปีงบประมาณ	ประกาศรับรอง	2560	2561	2562	2563	2564	2565	รวม
2562	ประกาศ กคศ. (44 หลักสูตร)	148	41,285	54,026	18,238	-	-	113,697
	ประกาศ สพฐ. ครั้งที่ 1 (29 หลักสูตร)	-	166	81,401	52,853	295	-	134,715
	ประกาศ สพฐ. ครั้งที่ 2 (45 หลักสูตร)	681	2,948	3,447	610	33	-	7,719
	ประกาศ สพฐ. ครั้งที่ 3 (13 หลักสูตร)	-	-	580	543	152	-	1,275
2563	ประกาศ สพฐ. ครั้งที่ 1 (33 หลักสูตร)	93	372	5,570	2,143	153	-	8,331
	ประกาศ สพฐ. ครั้งที่ 2 (74 หลักสูตร)	-	417	12,328	12,378	1,805	-	26,928
2564	ประกาศ สพฐ. ครั้งที่ 1 (63 หลักสูตร)	-	-	90,805	2,917	4,836	370	98,928
	ประกาศ สพฐ. ครั้งที่ 2 (42 หลักสูตร)	-	-	1,208	804	16,175	292	18,479
	ประกาศ สพฐ. ครั้งที่ 3 (78 หลักสูตร)	-	-	-	24,645	12,460	33	37,138
2565	ประกาศ สพฐ. ครั้งที่ 1 (66 หลักสูตร)	-	29	150	266	31,324	2,640	34,409
รวมทั้งสิ้น		922	45,217	249,515	115,397	67,233	3,335	481,619

ข้อมูล ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 256

๒ มีปัญหาและอุปสรรคอะไร

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19

๑. การเรียนการสอนที่ต้องดำเนินต่อไป นักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาตนเองให้เกิดการเรียนการสอน การเรียนรู้ที่เท่าทันกับโลกในยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (VUCA World) ของเทคโนโลยี การแข่งขัน สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เศรษฐกิจ ทั้งภายในและภายนอก

๒. ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนของครู และการเรียนรู้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ของนักเรียน ไม่ได้ถูกผูกขาดแต่ในห้องเรียนอีกต่อไป ครูต้องนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน แต่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทำให้ครูจำนวนมากขาดการพัฒนาทักษะที่จำเป็น

๓. ความเหลื่อมล้ำในแต่ละพื้นที่ยังมีอยู่มาก ส่งผลให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษาที่ลดลง ความไม่พร้อมในการเรียนของผู้เรียน และเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

๔. การนำหลักสูตรฐานสมรรถนะ มาปรับใช้บูรณาการร่วมกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) ทำให้ครูต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอน ต้องมีการปรับวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยนำวิธีการเรียนแบบ Active Learning เข้ามาใช้ให้มากที่สุด แล้วให้ครูและนักเรียนช่วยกันคิดออกมาเป็นนวัตกรรม ทำให้ครูต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนจากเดิม คือ “ผู้สอน” ปรับเปลี่ยนใหม่โดยพัฒนาครูให้เป็น “โค้ช” ซึ่งครูจำนวนมากยังติดการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม

๓

แนวทางการ Up skill - Re skill และสร้าง New skill ให้ครูเป็นอย่างไร

๔.๑ แนวทางการ Up Skill

พัฒนาทักษะของครู และบุคลากรทางการศึกษา ทางด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

ทักษะ	ระดับปฐมวัย	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา
พัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ ตามกรอบCEFR	✓ A2	✓ A2	✓ B1
พัฒนาทักษะด้านภาษาจีน ตามกรอบ SHK			✓ SHK4
พัฒนาทักษะด้านดิจิทัล ตามกรอบสมรรถนะ DC1-DC7	✓ พื้นฐาน DC1-DC3	✓ พื้นฐาน DC1-DC3	✓ พื้นฐาน DC1-DC3

๔.๒ แนวทางการ Re skill

พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ร่วมกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่

- ระดับก่อนประถมศึกษา พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนปฐมวัย
- ระดับประถมศึกษา พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้
- ระดับมัธยมศึกษา พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตามรายวิชา

๔.๓ แนวทางการสร้าง New Skill

สร้างทักษะใหม่ของครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านต่าง ๆ ดังนี้

๔.๓.๑ Data Science คือ ศาสตร์แห่งการเก็บรวบรวม จัดการ วิเคราะห์ และเปลี่ยนแปลงข้อมูล อันมหาศาล ไปสู่ความรู้อันมีคุณค่า ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมากมาย

๔.๓.๒ Design Thinking คือ กระบวนการคิดเชิงออกแบบ

๔.๓.๓ Financial Literacy คือ ความรู้เรื่องทางการเงิน

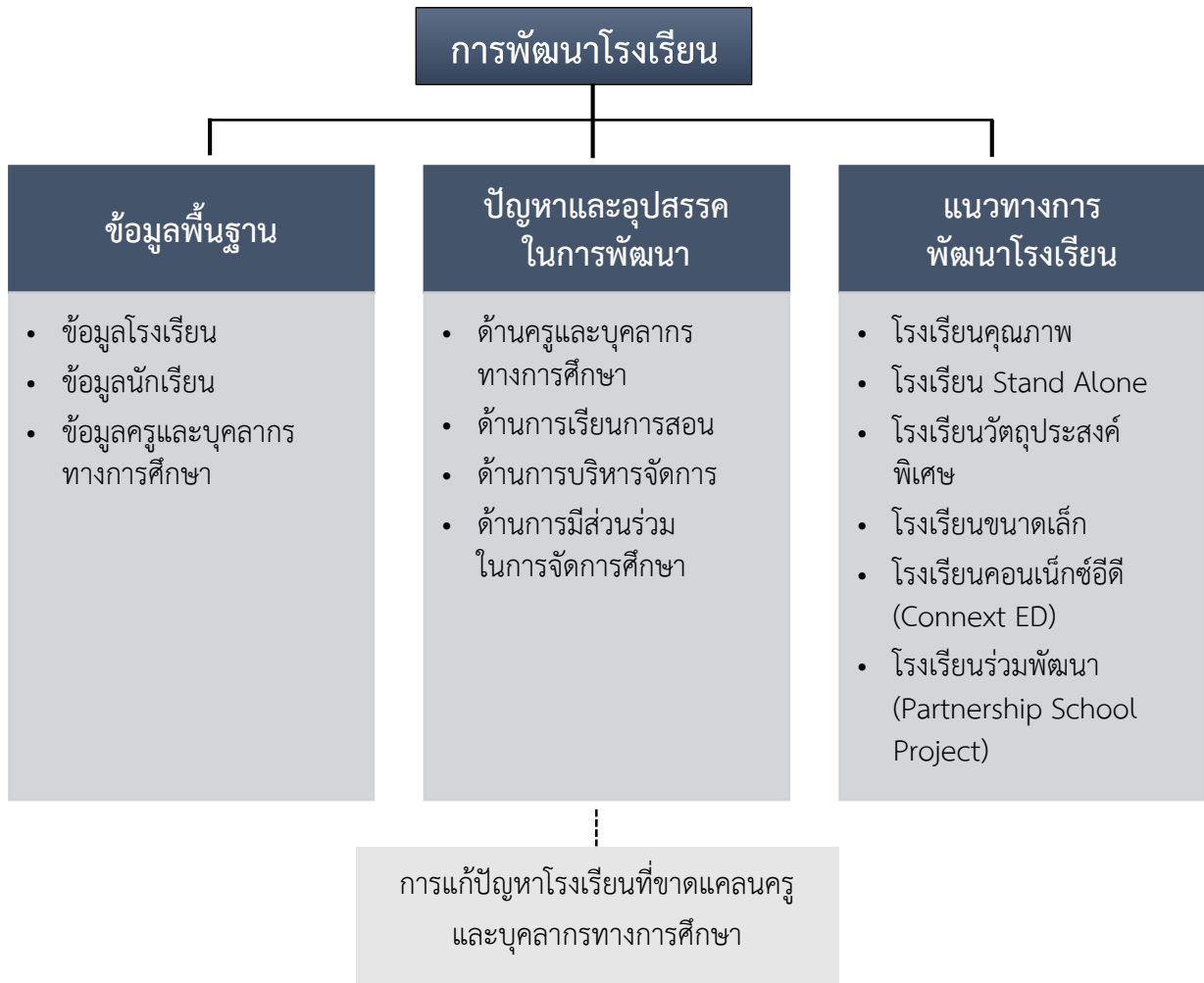
๔.๓.๔ Soft Skill คือ ความฉลาดทางอารมณ์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการพูดโน้มน้าวใจ ทักษะการฟัง ทักษะการบริหารคน ภาวะผู้นำ การปรับตัว ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ทักษะการทำงานเป็นทีม

๔.๓.๕ ทักษะการอยู่ร่วมกันในอนาคต

ทั้งนี้ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาต้องได้รับการพัฒนาตามความสนใจ

๓) การพัฒนาโรงเรียน

๑

ข้อมูลพื้นฐาน

❖ ข้อมูลโรงเรียน

สพฐ. มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน ๒๙,๕๘๓ แห่ง และเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนจำนวนตั้งแต่ ๑๒๐ คนลงมา จำนวน ๑๔,๙๕๘ โรงเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔)

ตารางที่ ๑ ขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ขนาดที่ ๑ (โรงเรียนขนาดเล็ก)	๐ คน	๒๘๖	๐.๙๗
	๑- ๒๐ คน	๗๘๒	๒.๖๔
	๒๑ - ๔๐ คน	๒,๐๖๕	๖.๙๘
	๔๑ - ๖๐ คน	๓,๕๗๘	๑๒.๐๙
	๖๑ - ๘๐ คน	๓,๓๘๒	๑๑.๔๓
	๘๑ - ๑๐๐ คน	๒,๘๒๑	๙.๕๔
	๑๐๑ - ๑๒๐ คน	๒,๐๔๔	๖.๙๑
รวม		๑๔,๙๕๘	๕๐.๕๖

ขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ขนาดที่ ๒	๑๒๑ - ๒๐๐ คน	๗,๐๐๐	๒๓.๖๖
ขนาดที่ ๓	๒๐๑ - ๓๐๐ คน	๓,๓๐๐	๑๑.๑๖
ขนาดที่ ๔	๓๐๑ - ๔๙๙ คน	๑,๙๖๑	๖.๖๓
ขนาดที่ ๕	๕๐๐ - ๑,๔๙๙ คน	๑,๖๗๓	๕.๖๖
ขนาดที่ ๖	๑๕๐๐ - ๒,๔๙๙ คน	๔๐๘	๑.๓๘
ขนาดที่ ๗	ตั้งแต่ ๒,๕๐๐ คนขึ้นไป	๒๘๓	๐.๙๖
รวมทั้งสิ้น		๒๙,๕๘๓	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๒ ประเภทโรงเรียน

ประเภทโรงเรียน					
ประถม	สามัญ	สงเคราะห์	พิเศษ	ศูนย์การศึกษาพิเศษ	รวม
๒๗,๐๔๐	๒,๓๖๐	๕๒	๔๘	๘๓	๒๙,๕๘๓

❖ ข้อมูลนักเรียน

สพฐ. มีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน ๖,๖๐๘,๑๖๒ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔) จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

- ระดับก่อนประถมศึกษา	จำนวน	๘๗๒,๑๖๑	คน
- ระดับประถมศึกษา	จำนวน	๓,๐๓๖,๘๘๒	คน
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน	๑,๖๘๘,๒๗๐	คน
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	๑,๐๑๑,๘๕๙	คน

❖ ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา

สพฐ. มีบุคลากรโรงเรียน จำนวน ๕๒๓,๓๑๕ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔) ประกอบด้วย

- ผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน	๒๓,๔๕๕	คน
- รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน	๕,๒๐๐	คน
- ข้าราชการครู	จำนวน	๓๓๑,๒๐๒	คน
- พนักงานราชการ (ครู)	จำนวน	๑๗,๘๕๘	คน
- ลูกจ้างชั่วคราว (ครู)	จำนวน	๒๕,๑๘๐	คน
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	จำนวน	๕,๗๖๑	คน
- ลูกจ้างประจำ	จำนวน	๑๐,๙๗๕	คน
- อื่นๆ เช่น ภารโรง แม่บ้าน	จำนวน	๕๙,๖๐๒	คน
- ตำแหน่งว่าง	จำนวน	๔๔,๐๘๒	คน

๒

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาโรงเรียน**๒.๑ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา**

- ขาดแคลนผู้อำนวยการโรงเรียน
- จำนวนครูไม่ครบชั้น ไม่ครบตามรายวิชาเอก
- ครูขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสภาพที่ครูไม่ครบชั้น
- ครูสอนไม่เต็มเวลาเต็มความสามารถ

๒.๒ ด้านการเรียนการสอน

- หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
- สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้มีอยู่อย่างจำกัด
- สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสารยังไม่ครอบคลุมเพียงพอต่อการใช้งาน

๒.๓ ด้านการบริหารจัดการ

- ประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ขนาดของโรงเรียนปรับเปลี่ยนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้น

- อัตราการเกิดของประชากรที่ลดลง ทำให้มีจำนวนนักเรียนน้อยในแต่ละชั้น ส่งผลให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างยิ่งอัตราส่วนครูต่อนักเรียนและนักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน

- การอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรวัยเรียนที่ย้ายติดตามผู้ปกครองไปรับจ้างทำงานต่างถิ่น

- โรงเรียนขนาดเล็กจำนวนหนึ่งอยู่ในพื้นที่ลักษณะพิเศษ อยู่ในพื้นที่ห่างไกล อยู่บนภูเขาสูงบนเกาะ ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการเดินทาง

- ค่าใช้จ่ายต่อนักเรียน ๑ คน ของโรงเรียนขนาดเล็กสูงกว่าโรงเรียนขนาดอื่น

๒.๔ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในชุมชนขนาดเล็ก ประชากรมีฐานะยากจน ทำให้ไม่มีศักยภาพในการระดมทรัพยากร เพื่อนำมาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียน

๓

แนวทางการพัฒนาโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ผลการดำเนินการที่ผ่านมา	สิ่งที่จะทำต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนคุณภาพ - โรงเรียน Stand Alone - โรงเรียนวัตถุประสงค์พิเศษ เช่น โรงเรียนในโครงการพระราชดำริ 	๓๔๙ โรงเรียน	<p>๑) สร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการ เป้าหมายวัตถุประสงค์และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนจัดแผนการดำเนินงานระดับจังหวัด</p> <p>๒) โรงเรียนดำเนินการพัฒนาโรงเรียนตามนโยบายและ ๘ จุดเน้น ได้แก่ ความปลอดภัยของผู้เรียน หลักสูตรฐานสมรรถนะ การเรียนการสอนการนิเทศกำกับและติดตาม ระบบประกันคุณภาพ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล และ Big Data</p> <p>๓) จัดสรรงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ งบลงทุนค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างสำหรับโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๒๒๖ โรงเรียน</p> <p>๔) สร้างต้นแบบการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ “สระแก้วโมเดล” เพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินงานให้กับโรงเรียนในโครงการ</p> <p>๕) จัดสรรครุภาษาอังกฤษ ๒๗๐ คน ให้กับโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๑๗๓ โรงเรียน</p> <p>๖) จัดสรรครุภาษาจีน ๑๐๙ คน ให้กับโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๑๐๙ โรงเรียน</p> <p>๗) คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เห็นชอบ (ร่าง) หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำหรับโรงเรียน</p>	<p>๑) สนับสนุนค่าพาหนะรับ - ส่งนักเรียนให้กับโรงเรียนที่จะมาเรียนร่วมกับโรงเรียนคุณภาพ</p> <p>๒) สนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดทำโครงการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโรงเรียนคุณภาพให้กับผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓) สนับสนุนงบประมาณ สำหรับโครงการพัฒนาตามนโยบาย ๘ จุดเน้นให้กับโรงเรียนคุณภาพ</p> <p>๔) สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อให้โรงเรียนเครือข่ายมาใช้ทรัพยากรร่วมกัน</p> <p>๕) จัดทำแผนขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพ ประกอบด้วยแผนการบริหารจัดการ</p> <p>๖) จัดสรรครุภาษาอังกฤษ จีน ให้โรงเรียนคุณภาพเพิ่มเติม สำหรับโรงเรียนที่มีโรงเรียนมาเรียนรวม</p> <p>๗) จัดสรรงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ งบลงทุนค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างเพิ่มเติม ให้กับสำหรับโรงเรียนคุณภาพที่ยังไม่ได้รับงบประมาณ จำนวน ๑๒๓ โรงเรียน และตั้งเป้าหมายว่าจะต้องจัดสรรให้ครบทุกโรงเรียน ๓๔๙ โรงเรียน ภายในปี ๒๕๖๘</p> <p>๘) วางแผนการขยายกลุ่มเป้าหมายและคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพ (เฟส ๒) ที่จะดำเนินการในปี ๒๕๖๗</p>

กลุ่มโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ผลการดำเนินการที่ผ่านมา	สิ่งที่จะทำต่อไป
		พัฒนาคุณภาพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
โรงเรียนขนาดเล็ก	๑๔,๙๕๘ โรงเรียน	๑) จัดสรรค่าพาหนะรับ-ส่งนักเรียน กรณีรวมและเลิกสถานศึกษา >๓ กม. ๑๐ บาท/กม. ๓ - ๑๐ กม. ๑๕ บาท/กม. <๑๐ กม. ๒๐ บาท/กม. ๒) จัดสรรค่าพาหนะจ้างเหมาบริการ เบิกจ่ายตามสัญญาจ้างเหมาบริการ ๓) จัดสรรค่าบริหารจัดการรถคันละไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท/ปีงบประมาณ จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก (เดิม) ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปี ๒๕๖๑ เลิกสถานศึกษาได้ ๒๒๙ โรงเรียน ปี ๒๕๖๒ เลิกสถานศึกษาได้ ๒๓๗ โรงเรียน ปี ๒๕๖๓ เลิกสถานศึกษาได้ ๑๖๘ โรงเรียน ปี ๒๕๖๔ เลิกสถานศึกษาได้ ๗๐ โรงเรียน	จัดทำแผนการเรียนรวม - โรงเรียนคุณภาพ ๓๔๙ โรงเรียน กับโรงเรียนเครือข่าย ๒,๓๑๒ โรงเรียน - โรงเรียนขยายโอกาส ๑๗๓ โรงเรียน กับโรงเรียนรวม ๑๕๕ โรงเรียน
โรงเรียนคอนเน็กซ์อีดี (Connex Ed)	๕,๕๖๗ โรงเรียน	๑) กิจกรรมคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กเพื่อการศึกษา Notebook for Education ภาครัฐ : การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับชีวิตจริง โดยใช้โน้ตบุ๊กเป็นฐาน (Notebook-based Learning) ภาคเอกชน : ดำเนินการระดมทุนโครงการ Notebook for Education (Crowdfunding) ๒) กิจกรรม ICT Talent ภาครัฐ รุ่น ๒ อบรมออนไลน์หลักสูตรผู้นำด้านเทคโนโลยี	๑) กิจกรรมคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กเพื่อการศึกษา Notebook for Education ๑.๑) ทหารเรือจัดการจัดจ้างมหาวิทยาลัยในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับชีวิตจริง โดยใช้โน้ตบุ๊กเป็นฐาน Notebook-based Learning ๑.๒) ระดมทุนบนระบบ Crowdfunding ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๕

กลุ่มโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ผลการดำเนินการที่ผ่านมา	สิ่งที่จะทำต่อไป
		<p>เพื่อการศึกษา ICT Talent ภาครัฐ รุ่นที่ ๒ และมีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๖๔๓ คน</p> <p>๓) กิจกรรมการวิจัยถอดบทเรียน รูปแบบการพัฒนาของบริษัท ถอดบทเรียน ต่อเนื่องปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จัดประชุม บรรณาธิการกิจเล่มถอดบทเรียนฯ ปี ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๑ (บทที่ ๑ - ๔)</p> <p>๔) กิจกรรมระบบ sms สพฐ. การประชุมเพื่อหารือแนวทางการร่วมกัน ระหว่าง Connex ED และ สพฐ. การนำเสนอ Demo ระบบ บัญชี ข้อมูล School Management System (SMS) การหารือถึงแนวทางปฏิบัติ ซึ่งยังต้องการวิเคราะห์ในส่วนของ ข้อมูลต่อ</p>	<p>๑.๓) โรงเรียนจัดซื้อโน้ตบุ๊กและ อุปกรณ์ พร้อมติดตั้ง ในไตรมาส ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖</p> <p>๒) กิจกรรม ICT Talent ภาครัฐ รุ่น ๒</p> <p>๒.๑) ประกาศ ICT Taent ภาครัฐ รุ่นที่ ๒ (ครั้งที่ ๑)</p> <p>๒.๒) ประกาศรับสมัคร ICT Talent ภาครัฐ รุ่นที่ ๒ เพิ่มเติม จำนวน ๑๖๐ คน</p> <p>๒.๓) อบรมผู้ผ่านการคัดเลือก ตามกระบวนการหลักสูตรผู้นำ ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ICT Talent ภาครัฐ รุ่นที่ ๒</p> <p>๓) กิจกรรมการวิจัยถอดบทเรียน รูปแบบการพัฒนาของบริษัท</p> <p>๓.๑) จัดประชุมบรรณาธิการกิจ เล่มถอดบทเรียนฯ ปี ๖๔ ครั้งที่ ๒ บทที่ ๕ ผู้เชี่ยวชาญ และ ภาคเอกชน ร่วมสรุป อภิปราย และให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>๓.๒) ปรับแผนการวิจัย เป็นราย เรื่องต่อกรณีศึกษาของบริษัท ๑๗ โมเดล</p> <p>๓.๓) ประสานผู้สนใจและจัด ประชุมชี้แจงกำหนดงานวิจัย</p> <p>๔) กิจกรรมระบบ sms สพฐ.</p> <p>๔.๑) จัดประชุมหารือเพื่อวิเคราะห์ ความเชื่อมโยง ของระบบฐานข้อมูล สพฐ. ทั้งหมด</p> <p>๔.๒) สรุปผลการเชื่อมโยง SMS สู่ระบบฐานข้อมูลของ สพฐ</p> <p>๔.๓) เปิดตัวระบบ SMS ของ สพฐ (อยู่ระหว่างการดำเนินการ และผลักดันในการพัฒนาระบบ ฐานข้อมูล)</p>

กลุ่มโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ผลการดำเนินการที่ผ่านมา	สิ่งที่จะทำต่อไป
โรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School Project)	๒๐๔ โรงเรียน	๑. ประกาศรายชื่อโรงเรียนร่วมพัฒนา รุ่นที่ ๓ จำนวน ๗๐ โรงเรียน เพื่อเตรียมรับการทำ MOU ๒. ประชุมออนไลน์เพื่อสร้างความเข้าใจ เรื่องการขับเคลื่อนโครงการกับผู้สนับสนุน ๓. ประชุมออนไลน์กับคณะทำงานเพื่อวางแผนการลงพื้นที่ติดตามโรงเรียนในโครงการรุ่น ๑ และ ๒	๑. ประชุมคณะกรรมการชุดต่างๆ ๒. คณะนิเทศติดตามลงพื้นที่ประเมินโรงเรียนเชิงประจักษ์ ๓. คัดเลือกและนำเสนอโรงเรียน Best Practice ของภาคเอกชน ๔. สรุปผลการดำเนินโครงการและถอดบทเรียนของภาคเอกชน

๔ การแก้ปัญหาโรงเรียนที่ขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถดำเนินการบริหารอัตราโดยการตัดโอนตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ไปกำหนดตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (กคศ.) ว ๒๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งเพื่อบริหารอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. บริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน ด้วยการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียง ให้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ไม่มีผู้อำนวยการโรงเรียน

๓. พัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาให้ครู เพื่อให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนกรณีที่มีความจำเป็น

๔. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (กคศ.) กำหนดเกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัด สพฐ. ให้โรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนจำนวน ๑- ๔๐ คน มีครูผู้สอนจำนวน ๑- ๔ คน นักเรียนจำนวน ๔๑ - ๘๐ คน มีครูผู้สอนจำนวน ๖ คน และนักเรียนจำนวน ๘๑-๑๑๙ คน มีครูผู้สอนจำนวน ๘ คน (เดิมกำหนดครูผู้สอนขั้นต่ำสุดจำนวน ๑ คน และสูงสุดจำนวน ๖ คน) ซึ่งการกำหนดครูผู้สอนขั้นต่ำจำนวน ๑ - ๔ คนนี้ เพื่อให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถจัดการเรียนการสอนตามสาขาวิชาเอกที่จำเป็น ได้แก่ ครูประถมศึกษา ครูภาษาไทย ครูคณิตศาสตร์ และครูปฐมวัยหรือครูภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน ที่เน้นให้เด็กมีความสามารถในการเรียนรู้หนังสือ (Literacy) สามารถอ่านออกเขียนได้ มีทักษะในการคิดคำนวณ (Numeracy) ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กสูงขึ้น

๕. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (กคศ.) กำหนดให้โรงเรียนทุกแห่งมีบุคลากรสนับสนุนการศึกษา ซึ่งจะเป็นการลดภาระงานธุรการของครู และคืนครูสู่ห้องเรียน เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่คุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง รวมทั้งกำหนดให้มีบุคลากรสนับสนุนการศึกษาในโรงเรียนที่มีเด็กพิการมาเรียนรวม เพื่อช่วยสนับสนุนการสอนและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกับเด็กปกติ เป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ข้อมูลระบบ การศึกษา การพัฒนาครู และโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ